

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

LEGE

pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind instituirea unui mecanism de consultare și reacție coordonată în contextul implementării sistemului de autorizare la export introdus de Ucraina pentru produsele agricole

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ: inițiativa Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și a Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului

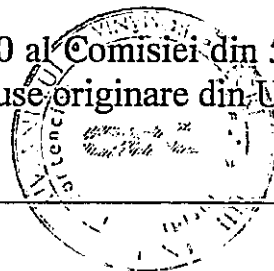
2.2. Descrierea situației actuale

Războiul de agresiune din Ucraina a generat un impact major asupra operațiunilor de transport maritim în porturile ucrainene de la Marea Neagră, de unde se efectuau aproximativ 90 % din exporturile de cereale și semințe oleaginoase ale Ucrainei, context în care România a facilitat importul și tranzitul la nivelul UE a 65% din produsele agricole de origine Ucraina, care, cumulat cu efectele indirecte, respectiv creșterea substanțială a prețurilor inputurilor, a dus în prezent ca cca 45% din fermierii romani să fie în imposibilitatea de a-și achita datoriile pentru inputuri și rate scadente în septembrie, respectiv octombrie 2023, din cauza prețurilor foarte mici încasate pe produsele agricole (grâu, orz, rapiță, floarea soarelui și porumb), care nu au acoperit costurile de producție foarte mari, cauzate de efecte indirecte.

Operaționalizarea în România a culoarelor de solidaritate cu Ucraina a permis, pe de o parte, tranzitarea produselor pe teritoriul României cu destinația comerț intra-UE sau export în state terțe, volum care totalizează aproximativ 29 milioane tone de mărfuri agricole în perioada martie 2022 – septembrie 2023, dar în același timp, a creat anumite premise pentru descărcarea unor cantități importante în România, datorită faptului că prețurile au fost convenabile pentru cumpărători.

Având în vedere menținerea și perpetuarea situației nefavorabile din piețele agricole, urmare războiului din Ucraina, Comisia Europeană a adoptat *Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/1100 din 5 iunie 2023 de introducere a unor măsuri preventive privind anumite produse originare din Ucraina*, care a stabilit că punerea în liberă circulație sau plasarea sub regim de antrepozit vamal, de zonă liberă sau de perfecționare activă a următoarelor produse: grâu, porumb, rapiță, floarea-soarelui, originare din Ucraina, este permisă numai în alte state membre decât Bulgaria, Polonia, România, Slovacia sau Ungaria.

Prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/1100 al Comisiei din 5 iunie 2023 de introducere a unor măsuri preventive privind anumite produse originare din Ucraina s-au aplicat până la data de 15 septembrie 2023.

Aceste măsuri nu au fost prelungite ulterior datei de 15 septembrie 2023.

Urmare a Planului de acțiune propus de UA pentru evitarea distorsiunilor pe piețele celor 5 SM UE (PL, HU, SK, RO și BG) privind 4 produse (grâu, porumb, semințe de floarea soarelui și de rapiță), publicat la 26 septembrie 2023, Ucraina a introdus un sistem de verificare și autorizare a exportului produselor reglementate către cele 5 state membre ale Uniunii Europene.

Având în vedere situația prezentată este necesară stabilirea de urgență a unui mecanism similar la nivelul României privind autorizarea importului celor 4 produse (grâu, porumb, semințe de floarea soarelui și de rapiță) provenind din Ucraina.

Discuțiile din cadrul reuniunii celor 5 state membre vecine conflictului din Ucraina în marja Consiliului Agrifish, 18 septembrie 2023 au vizat efectele pe piața cerealelor urmare a neprelungirii interdicției pentru importul celor 4 produse (grâu, porumb, rapiță și floarea soarelui), precum și dificultățile cu care se confruntă statele din regiune datorită importurilor din Ucraina care au redus mult prețurile de comercializare.

În contextul excepțional menționat, care vizează interesele economice ale României în sectorul agricol, cu repercusiuni negative imediate în piață, în sectorul producției agricole primare, este necesar să se creeze un mecanism de consultare și reacție coordonată, similar mecanismului reglementat de Ucraina pentru autorizarea exportului, pentru 4 produse cerealiere (grâu, porumb, semințe de floarea soarelui și de rapiță).

2.3. Schimbări preconizate

Pentru gestionarea consecințelor în plan economic și social a situației determinată de posibile importuri de cantități semnificative de grâu, porumb, semințe de floarea soarelui și rapiță, din Ucraina, este necesară adoptarea în regim de urgență a unui act normativ de reglementare a mecanismului de consultare și reacție coordonată în contextul implementării sistemului de autorizare la export introdus de Ucraina pentru produsele agricole.

Cu privire la schema propusă prin prezentul proiect de ordonanță de Urgență a Guvernului:

Produse agricole care fac obiectul importului reglementat prin prezenta ordonanță de urgență, sunt:

- a) Grâu și meslin, codul NC 1001 99 00;
- b) Porumb codul NC 1005 90 00;
- c) Semințe de rapiță sau de rapiță sălbatică, chiar sfărâmate codul NC 1205 10 90; 1205 90 00;
- d) Semințe de floarea-soarelui, chiar sfărâmate, codul NC 1206 00 91; 1206 00 99.

Produse agricole pot fi importate numai pe bază de acord pentru punerea în liberă circulație și utilizarea în/pe teritoriul României a produselor agricole originare din Ucraina, denumit în continuare *acord*, emis de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, de către operatorii economici cu sediul social și punctul/punctele de lucru pe teritoriul României, care desfășoară activități în următoarele sectoare economice:

- a) 1041 - Fabricarea uleiurilor și grăsimilor;

- b) 1061 - Fabricarea produselor de morărit;
- c) 1091 - Fabricarea preparatelor pentru hrana animalelor de fermă;
- d) 014 - Creșterea animalelor.

Procedura de emitere a acordului presupune:

Operatorul economic cu sediul și punctul/punctele de lucru pe teritoriul României, care intenționează să importe produse agricole originare din Ucraina, solicită la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale eliberarea acordului, pe baza prezentării unui document din care să reiasă necesitatea de completare stocuri, precum și a altor acte necesare menționate în proiect.

MADR, pe baza raportului emis de o Comisie constituită la nivelul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, eliberează acordul, după validarea de către autoritățile române a informațiilor prezentate de operatorii care solicită autorizarea.

Comisia este compusă din următorii reprezentanți:

- a) un reprezentant al Agenției Naționale de Administrare Fiscală;
- b) un reprezentant al Autorității Naționale Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
- c) un reprezentant al Autorității Vamale Române;
- d) un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
- e) un reprezentant al Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului.

Operatorul economic prezintă un certificat de calitate al produsului ce urmează a fi importat, eliberat de Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor cu privire la respectarea normelor sanitar veterinare și pentru siguranța alimentelor

MADR emite acordul prin intermediul Comisiei mai sus-menționate.

În baza acordului eliberat de MADR, operatorul economic român încheie un contract de import cu un operator economic licențiat de către Ucraina pentru cantitatea de produs necesară și au loc operațiunile de import, sub supravegherea autorităților vamale române.

Înainte de intrarea în procesul de valorificare sau producție, produsele sunt verificate de către ANSVSA, pentru validarea respectării calității prevăzute în certificatul de calitate inițial.

De asemenea, prin prezentul act normativ se reglementează:

- regimul sancțiunilor pentru nerespectarea prevederilor actului normativ;
- formularistica utilizată în aplicarea prevederilor proiectului de ordonanță de urgență.

2.4. Alte informații*)

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Beneficiile estimate prin intrarea în vigoare și aplicarea măsurilor cuprinse în prezentul proiect de act normativ au în vedere reducerea sau eliminarea consecințelor negative probabile și posibile generate de actuala situație, precum:

- afluxul de cereale și semințe oleaginoase din Ucraina, importate pe teritoriul României vor cauza fermierilor români pierderi importante, întrucât vor fi puși în situația extrem de complicată de a nu-și putea valorifica produsele sau de a le valorifica la prețuri mai mici decât costurile de producție, în condițiile în care producțiile sunt mult mai mici decât cele preconizate datorită secetei/inundațiilor;

- riscul major ca o parte importantă a fermierilor afectați să nu poată achita obligațiile contractuale către furnizori, leasinguri, salarii, credite la termenele scadente, să se supraîndatoreze și să nu mai poată continua activitatea;

- distorsionarea pieței produselor agroalimentare și existența unor practici comerciale neloiale, cu impact asupra populației;

- impact social negativ major asupra fermierilor și a membrilor familiilor acestora, atunci când sunt afectate veniturile din activități agricole, cu posibil impact în abandonarea cultivării terenurilor agricole sau chiar faliment;

- creșterea prețurilor la transporturile rutiere de marfă,

3.2. Impactul social

Nu este cazul

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

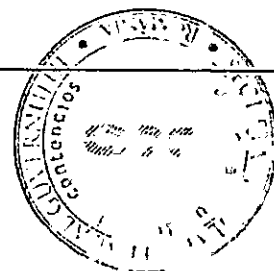
. 3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

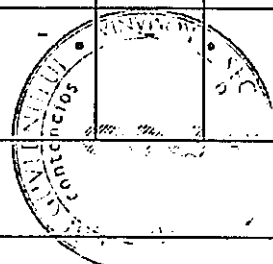
Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

**Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt,
pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu
privire la cheltuieli și venituri**

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
bugete locale	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de venituri	-	-	-	-	-	-
(Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
bugete locale:	-	-	-	-	-	-
cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de cheltuieli	-	-	-	-	-	-
(Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-

4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:

1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;

2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

4.8. Alte informații

Măsurile propuse în proiectul de act normativ nu au impact asupra bugetului de stat sau al bugetului comunitar.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun

sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).

Nu este cazul

5.3.1. Măsurile normative necesare transunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ se supune dezbaterii în Comisia pentru Dialog Social din Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Procesul de consultare cu organizațiile și instituțiile interesate se asigură prin postarea pe site-ul oficial al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
Nu este cazul

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ - Proiectul actului normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 944/2023.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ
Sunt respectate prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Acțiunea de informare s-a realizat prin afișarea proiectului pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, www.madr.ro, la data de 03.10.2023.

Proiectul de act normativ se supune adoptării anterior expirării termenului prevăzut de art. 7 alin. (2) din Legea 52/2003, întrucât se reglementează o situație de urgență care impune adoptarea de soluții imediate în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ se implementează de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Agenția Națională de Administrare Fiscală, Autoritatea Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, Autoritatea Vamală Română, Autoritatea Națională Fitosanitară, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului.

8.2. Alte informații

Nu este cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind instituirea unui mecanism de consultare și reacție coordonată în contextul implementării sistemului de autorizare la export introdus de Ucraina pentru produsele agricole, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

